

Σημείωμα για την Αλβανική Οικονομία, έτους 2009

Υπεύθυνος Έκδοσης: Χρήστος Φαρμάκης-Συμβουλος ΟΕΥ Α΄

Επιμέλεια: Σπυρίδων Οικονόμου, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄ - Sonila-Sofia Kisi

Πρεσβεία της Ελλάδας

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Τιράνων

5, Rr. Dëshmoret e 4 Shkurtit – Sky Tower – Tel +355 4 228980 και +355 4 2247323

Fax +355 4 228979 E-mail: ecocom-tirana@mfa.gr

Α. Γενική Οικονομική Κατάσταση – Μακροοικονομικοί δείκτες

Αύξηση του ΑΕΠ κατά 3% το έτος 2009 σε σχέση με το 2008 κατά 1.145, δις Λέκ (περίπου 8,34 δις Ευρώ) σε τρέχουσες τιμές, με τις μεταβολές τελευταίου τριμήνου 2008 να κυμαίνονται σε ελαφρά μείωση 0,8% ετησίως και μείωση 2,4% σε σχέση με το τρίτο τρίμηνο του 2009 αλλά με τον τομέα της Βιομηχανίας, του Εμπορίου και της Γεωργίας, να σημειώνουν αύξηση το τέταρτο τρίμηνο 2009 σε σχέση με το τρίτο τρίμηνο, κατά 2,9%, 1,6% και 0,8%, αντίστοιχα. Οι τομείς που συνέβαλαν στη μείωση του ΑΕΠ το τέταρτο τρίμηνο σε σχέση με το τρίτο τρίμηνο, ήταν εκείνος των Κατασκευών κατά πρώτο λόγο με μείωση ης τάξεως του 11,8% και των Υπηρεσιών με μείωση κατά 4%. Οι τομείς που είχαν τις υψηλότερες αυξήσεις σε σύγκριση με το 4ο τρίμηνο του 2008 ήταν οι τηλεπικοινωνίες, το εμπόριο και οι μεταφορές κατά 8,3%, 7,2% και 3,0% αντίστοιχα. Οι τομείς που είχαν μείωση σε αυτό το τρίμηνο σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους ήταν οι κατασκευές και η βιομηχανία με 14,4% και 4,1% αντίστοιχα.

Η **ανεργία** αυξήθηκε στο 13,75% στο τέλος του 2009 από 12,68% που ήταν στο τέλος του προηγούμενου έτους, ωστόσο, ο **βασικός μισθός** το 2009 αυξήθηκε στα 18.000 Λέκ, από 17.000 Λέκ το 2008.

Το **δημοσιονομικό έλλειμμα** αυξήθηκε σημαντικά το 2009 σε σχέση με το 2008, κατά 33%, φθάνοντας στο 7% του ΑΕΠ, από 60,2 δις. Λέκ στο τέλος του 2008, στα 80,2 δις Λέκ στο τέλος του 2009 (περίπου 584,5 εκ. Ευρώ), παρά το γεγονός ότι τα δημόσια έσοδα αυξήθηκαν κατά 8,7% (27,5% του ΑΕΠ) σε σχέση με το 2008, από 290.078 εκ. Λέκ σε 315.204 εκ. Λέκ, ωστόσο η αύξηση των δημοσίων δαπανών κατά 13% περίπου από 350.267 εκ. Λέκ το 2008 σε 395.436 εκ. Λέκ το 2009 είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος

Το **δημόσιο χρέος** της Αλβανίας το **τρίτο** τρίμηνο του 2009 κυμάνθηκε στο 35% του ΑΕΠ (3,08 δις ευρώ) ενώ το 2008 ήταν 55,9% του ΑΕΠ, ωστόσο το **εξωτερικό χρέος** σημείωσε αύξηση κατά 4,8% το 2009 σε σχέση με το 2008, από 18,3% του ΑΕΠ σε 23,1% του ΑΕΠ (1,9 δις ευρώ).

Το **έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών** για την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2009 ανήλθε στα 1.327 εκ. Ευρώ (15,9% του ΑΕΠ), με το πλεονασματικό ισοζύγιο Υπηρεσιών ύψους 120.92 εκ. Ευρώ, να συμβάλλει κατά 32,6% κατά στη μείωση του ελλείμματος του **εμπορικού ισοζυγίου ύψους** – 2.303,7 εκ. Ευρώ, και με το πλεονασματικό ισοζύγιο “καθαρών εμβασμάτων” να συμβάλλει στη μείωση του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου κατά 934.48 εκ. Ευρώ, ενώ το έλλειμμα των “καθαρών” εσόδων ανήλθε στα - 78.69 εκ. Ευρώ.

Διάγραμμα 1: Σύνθεση ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών

Πηγή: Τράπεζα της Αλβανίας

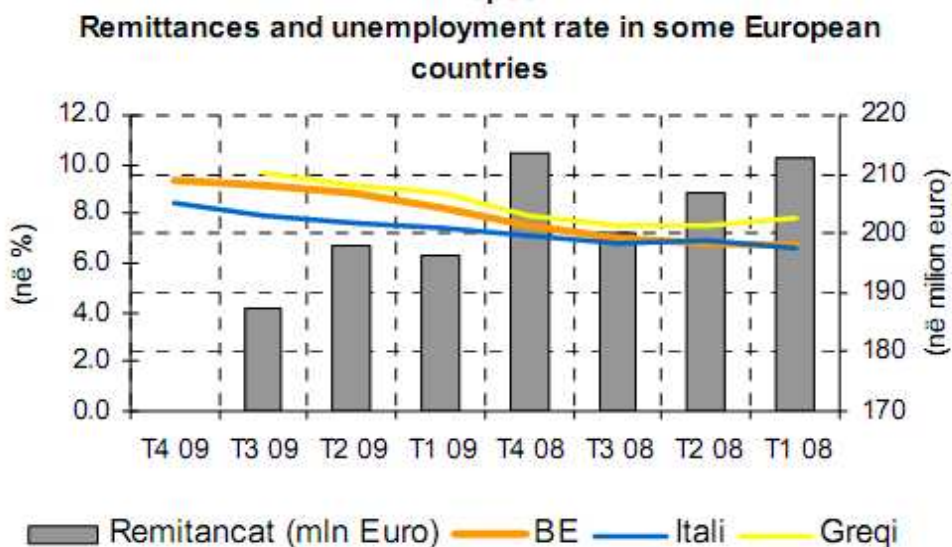
Τα μεταναστευτικά εμβάσματα το 2009, σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Αλβανίας, μειώθηκαν στα 779 εκ. Ευρώ (9% του ΑΕΠ), δηλαδή κατά 6% σε σχέση με το 2008 και κατά 18% σε σχέση με το 2007

Πίνακας 1: Εμβάσματα Μεταναστών

Εμβάσματα μεταναστών						
Έτος	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Αξία σε εκατ. Ευρώ	774	802	937	952	833	779
Μεταβολή από προηγ. Έτος		4%	17%	2%	-13%	-6%
Μεταβολή από έτος βάσης 2004		4%	21%	23%	8%	1%

Πηγή: Τράπεζα της Αλβανίας. Επεξεργασία, Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων

Στο παρακάτω γράφημα, το οποίο έχει δημοσιευτεί από την Κεντρική Τράπεζα της Αλβανίας βασισμένο σε στοιχεία του Bureau of Labor Statistics & Eurostat, παρουσιάζεται η σχέση μεταναστευτικών εμβασμάτων και ανεργίας στην ΕΕ, την Ιταλία και την Ελλάδα, όπου παρατηρείται η συσχέτιση της αύξησης της ανεργίας στην ΕΕ και κυρίως στην Ιταλία και την Ελλάδα με την πτώση των εμβασμάτων μεταναστών στην Αλβανία.

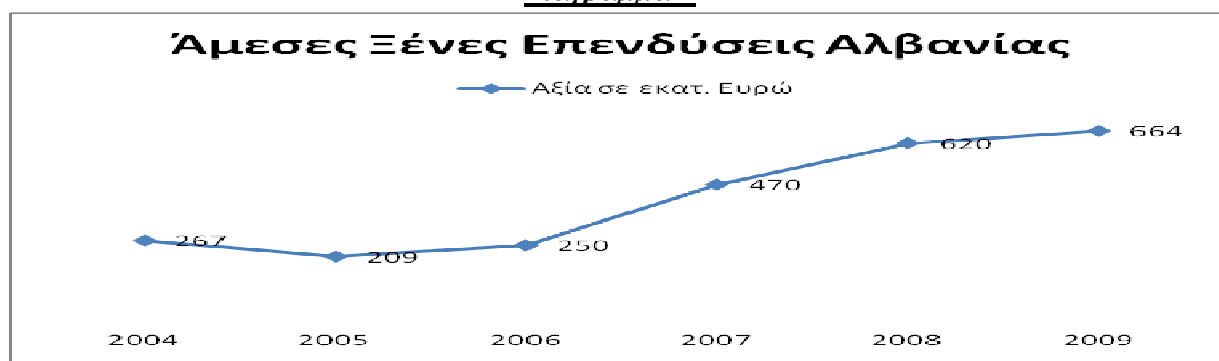
Η αξία των **Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ)** το 2009 αυξήθηκε κατά 7,1% σε σχέση με το 2008, στα 664 εκ. Ευρώ ή 7,96% του ΑΕΠ, από 620 εκ. Ευρώ το 2008, ωστόσο στην Αξία των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων το 2009 συμπεριλαμβάνονται και τα έσοδα από τις ιδιωτικοποιήσεις, ύψους 220 εκ. Ευρώ, ενώ σχετικά με το 2008 σημειώθηκε σημαντική επιβράδυνση αφού η αύξηση της αξίας των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων το 2008 σε σχέση με το 2009 ήταν της τάξεως του 31,9%.

Πίνακας 2: Άμεσες Ξένες Επενδύσεις

Άμεσες Ξένες Επενδύσεις						
Έτος	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Αξία σε εκατ. Ευρώ	267	209	250	470	620	664
Μεταβολή από προηγ. έτος		-21,7%	19,6%	88,0%	31,9%	7,1%

Πηγή: Τράπεζα της Αλβανίας, Επεξεργασία, Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων

Διάγραμμα 2

Πηγή: Τράπεζα της Αλβανίας

Ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός το 2009 κυμάνθηκε στο 2,2%. Στο τέλος του 2009 ο πληθωρισμός ανήλθε στο 3,5% από 2,9% το τρίτο τρίμηνο του 2009, σημειώνοντας αύξηση κατά μία ποσοστιαία μονάδα έναντι του αντίστοιχου διαστήματος του προηγούμενου έτους (2,5%). Τόσο οι πληθωριστικές πιέσεις στις αναπτυγμένες χώρες, όσο και η πτώση της συναλλαγματικής ισοτιμίας, συνέβαλαν στην αύξηση του κόστους διαβίωσης. Με στόχο την διατήρηση του πληθωρισμού στο 3%, η Τράπεζα της Αλβανίας χρησιμοποίησε ως μέτρο τόνωσης της οικονομίας την μείωση κατά μια ποσοστιαία μονάδα του βασικού επιτοκίου. Με αυτόν τον τρόπο έδωσε την δυνατότητα στις τράπεζες να αυξήσουν την ρευστότητα με χαμηλότερο κόστος.

Σχετικά με τη **χορήγηση δανείων** από τις Τράπεζες, το 2009 σημειώθηκε επιβράδυνση σε σχέση με το 2008, αφού η ετήσια αύξηση χορήγησης δανείων το 2009 ήταν 13,2% ενώ η αντίστοιχη ετήσια αύξηση το 2008, ήταν 35,7%. Τα δάνεια σε Λεκ αυξήθηκαν κατά 23% ενώ αυτά σε ξένο νόμισμα κατά 9%. Το ποσοστό των επισφαλών δανείων στο συνολικό αριθμό δανείων στην Αλβανία ανήλθε στο 10,5%. Η μέση **ισοτιμία** του Λεκ τόσο ως προς το Ευρώ όσο και προς το Δολάριο ΗΠΑ, κυμάνθηκε στα 137,26 και 92,91 Λεκ αντίστοιχα.

Η αύξηση παραγωγής **ηλεκτρικής ενέργειας** κατά 35,8% σε σχέση με το 2008, συνέβαλε στην επέκταση της οικονομικής δραστηριότητας. Η συνολική ποσότητα παραγωγής για το 2009 ανήλθε σε 5.230 GWh δηλαδή στο 72,7% της δυναμικότητας των συνολικών πηγών Ενέργειας. Οι εισαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας το 2009 μειώθηκε κατά 97,9% έναντι του 2008, από 2.475 GWh (2.759 GWh συμπεριλαμβανομένου και των ανταλλαγών), σε 53 GWh (1.964 GWh συμπεριλαμβανομένου και των ανταλλαγών). Η

εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια, αντιστοιχεί στο 27,3% της συνολικής παραγωγής ενέργειας το 2009, από 41,7% το προηγούμενο έτος. Η εξαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (συμπεριλαμβανομένου και των ανταλλαγών) αυξήθηκε κατά 82,8% το 2009 σε σχέση με το 2008, και αντιστοιχεί στο 7,5% του δυναμικού των συνολικών πηγών ενέργειας.

Στον τομέα του **Τουρισμού**, το 2009 ο αριθμός των επισκεπτών στην Αλβανία, σχεδόν διπλασιάστηκε σε σχέση με το 2008, από 227.280 σε 520.954. Ο αριθμός επισκεπτών για διακοπές αυξήθηκε το 2009 σε σχέση με το 2008, κατά 129%. Στον αριθμό επισκεπτών συμπεριλαμβάνονται και οι αλβανοί υπήκοοι μετανάστες που επισκέπτονται την χώρα τους για διακοπές. Το 93% των επισκεπτών εισήλθαν στην Αλβανία το τρίτο τρίμηνο του 2009, κυρίως οδικώς.

Τέλος, όσον αφορά στην **επιχειρηματικότητα**, σύμφωνα με την κατάταξη της Παγκόσμιας Τράπεζας, η Αλβανία το 2009 ανήλθε στην 82^η θέση σε σύνολο 183 χωρών από την 89^η που ήταν το 2008. Σύμφωνα με το Global Competitiveness Index 2008-2009 η Αλβανία βρίσκεται στην 108η θέση στον κόσμο σε σύνολο 134 χωρών.

Πίνακας 3: Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες

	μ.μ	4ο τριμ.08	4ο τριμ.09	Οκτ.	Νοεμβ.	Δεκ.
Ονομαστικό ΑΕΠ	δισ.λεκ	1.086,0	1.145,1*			
Μεταβολή ΑΕΠ	%	7,2	3,3*			
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (μηνιαία μεταβολή)	%			0,4	0,4	μ.δ**
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ετήσια μεταβολή)	%	2,5	2,9	2,3	2,8	3,5
Δείκτης Όγκου Κύκλου Εργασιών Παραγωγή & Κατασκευές (μεταβολή από προηγούμενο τριμ.)	%	10,1	3,3			
Δείκτης Όγκου Κύκλου Εργασιών Παραγωγή & Κατασκευές (μεταβολή από αντίστοιχη περίοδο)	%	19,4	9,1			
Ανεργία	νούμερο	141.495	143.340			
Ανεργία	%	12,68	13,75			
Βασικός μηνιαίος μισθός	Λεκ	17.000	18.000			
Δημόσια Οικονομικά						
Έσοδα	εκατ.λεκ	290.078	315204			
Έξοδα	εκατ.λεκ	350.267	395436			
Έλλειμμα	εκατ.λεκ	-60.189	-80.232			
Μέση Ισοτιμία						
Ευρώ	Λεκ	123,2	137,26	136,9	137,7	137,17
USD	Λεκ	93,47	92,91	92,42	92,34	93,98
Επιτόκια						
Επιτόκιο κατάθεσης (12μηνο %)	%	6,26	6,79	6,85	6,77	6,3
Επιτόκιο δανείου (12μηνο %)	%	11,76	12,46	13,04	12,29	12,04

*πρόβλεψη τον Νοε.2009

**μη διαθέσιμο

Πηγή: Instat, Υπουργείο Οικονομικών Αλβανίας

Β. Εξωτερικό Εμπόριο

Η Συμφωνία Σύνδεσης και Σταθεροποίησης μεταξύ Ε.Ε. και Αλβανίας, έχει επικυρωθεί από όλες τις χώρες μέλη της ΕΕ και τέθηκε σε ισχύ στις 1.4.2009.

Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο το 2009, σε σχέση με το έτος 2008, ωστόσο, η αξία του όγκου εμπορίου το 2009, σημείωσε ελαφρά μείωση σε σύγκριση με το 2008.

Η αξία των αλβανικών εξαγωγών το 2009 σημείωσε μείωση της τάξεως του 8,5% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, από 112.572 εκ. Λεκ ή 820 εκ. Ευρώ το 2008 σε 102.989 εκ. Λεκ ή 750 εκ. Ευρώ το 2009.

Η αξία των αλβανικών εισαγωγών το 2009, μειώθηκε κατά 2% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, από 439.894 εκ. Λεκ ή 3.205 εκ.. Ευρώ το 2008, σε 430.944 εκ. Λεκ ή 3.140 εκ. Ευρώ το 2009 έναντι.

Η κάλυψη των εισαγωγών από τις εξαγωγές, υπολογίζεται στο 23.9%. Το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από τις εξαγωγές το 2009, είναι μικρότερο κατά 1,7 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το προηγούμενο έτος (25,6%).

Πίνακας 4:Εξωτερικό Εμπόριο (σε εκατ. €)

<i>Εξωτερικό Εμπόριο</i>	<i>01-12/08</i>	<i>01-12/09</i>	<i>Οκτ.2009</i>	<i>Νοε.2009</i>	<i>Δεκ.2009</i>
Εξαγωγές (σε εκατ. €)	820	750	70	70	72
Εισαγωγές (σε εκατ. €)	3205	3140	273	275	315
Εμπορικό Ισοζύγιο	-2385	-2389	-202	-205	-243
Όγκος εμπορείου	4025	3890	343	345	386
Δείκτης κάλυψης εξ./εισ.%	25,6	23,9	25,8	25,3	22,8

Πηγή: Instat. Επεξεργασία, Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων

Η ΕΕ αποτελεί τον σημαντικότερο εμπορικό εταίρο της Αλβανίας και για το 2009 κατέχοντας το μεγαλύτερο μερίδιο του εξωτερικού εμπορίου της χώρας (67,1%). Από τις χώρες μέλη της ΕΕ, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Αλβανίας παραμένουν η Ιταλία με μερίδιο 33,2%, η Ελλάδα με μερίδιο 13,9% και η Γερμανία με μερίδιο 5,8%. Από τις χώρες εκτός ΕΕ σημαντικοί εμπορικοί εταίροι της Αλβανίας είναι η Κίνα (6,8%), η Τουρκία (5,3%), η Ρωσία (2,2%), η Ελβετία (2%), η ΠΓΔΜ (2%) και το Κοσσυφοπέδιο (1,8%).

Πίνακας 5:Εξωτερικό Εμπόριο ανά χώρα (σε εκατ. €)

<i>ΧΩΡΑ</i>	<i>Αξία</i>	<i>% επί συνόλου</i>
<i>Ιταλία</i>	1.291	33,2%
<i>Ελλάς</i>	542	13,9%
<i>Τουρκία</i>	206	5,3%
<i>Ελβετία</i>	79	2,0%
<i>Γερμανία</i>	229	5,9%
<i>Κίνα</i>	263	6,8%
<i>Ρωσία</i>	85	2,2%
<i>ΠΓΔτΜ</i>	78	2,0%
<i>Κοσσυφοπέδιο</i>	68	1,8%
<i>Υπόλοιπο</i>	368	9,5%

Πηγή: Instat. Επεξεργασία, Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων

Αν και η Ιταλία παραμένει ο πρώτος σε αξία όγκου εμπορίου εταίρος της Αλβανίας, με 1, 287 δις Ευρώ το 2009, έναντι 540,6 εκ. Ευρώ της αξίας του όγκου εμπορίου με τον δεύτερο σε αξία εμπορικό εταίρο της Αλβανίας την Ελλάδα, η **συνολική αξία του όγκου εμπορίου Αλβανίας-Ιταλίας για το έτος 2009 σημείωσε πτώση** της τάξεως του 5% περίπου σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους, αφού ο όγκος εμπορίου μεταξύ των δύο χωρών το 2008 ανήρχετο στα 1,354 δις Ευρώ. Αντίθετα, η αξία του όγκου εμπορίου με την Ελλάδα το 2009, σημείωσε μικρή αύξηση της τάξεως του 0,33% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους, από 538,8 εκ. Ευρώ το 2008 σε 540 εκ. Ευρώ το 2009, τη στιγμή μάλιστα που η συνολική αξία των εμπορικών συναλλαγών της Αλβανίας μειώθηκε κατά 13% για το έτος 2009, σε σχέση με το 2008.

B1. Εισαγωγές – Κυριότεροι εμπορικοί εταίροι

Η συνολική αξία των εισαγωγών της Αλβανίας το έτος 2009, σημείωσε μείωση κατά 2% περίπου σε σχέση με το έτος 2008 (πρβλ. πίνακα 6), με την αξία εισαγωγών από την περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων να έχει μειωθεί κατά 22% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, και την αξία εισαγωγών από τις χώρες του OPEC να έχει αυξηθεί κατά 30%. Αύξηση σημειώθηκε και στην αξία εισαγωγών από την ΕΕ κατά 4%, ενώ από τις υπόλοιπες περιοχές πλην ΕΕ, OPEC, και Δυτικών Βαλκανίων, η αξία εισαγωγών μειώθηκε κατά 8%.

Πίνακας 6 :Εισαγωγές Αλβανίας ανά ομάδα χωρών

Ομάδα Χωρών	1-12/08	1-12/09	μεταβολή
Σύνολο	3.194	3.142	-2%
Χώρες ΕΕ	1.938	2.020	4%
Χώρες OPEC	16	21	30%
Δυτικών Βαλκανίων	264	206	-22%
Υπόλοιπες χώρες	976	894	-8%

Πηγή: Instat, επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων

Όσον αφορά στις εισαγωγές της Αλβανίας ανά χώρα, πλην της Ελλάδας η οποία αποτελεί τον δεύτερο σημαντικότερο προμηθευτή της Αλβανίας, οι σημαντικότερες χώρες προμηθευτές της Αλβανίας είναι η Ιταλία στην οποία αντιστοιχεί το 26% της αξίας των αλβανικών εισαγωγών, η Τουρκία, η Κίνα, η Γερμανία και η Ρωσία όπως παρουσιάζεται στον κατωτέρω πίνακα 7.

Η αξία των ελληνικών εξαγωγών στην Αλβανία το 2009, ανήλθε σε 486,96 εκ. Ευρώ έναντι 468,45 εκ. Ευρώ το 2008, δηλαδή **σημείωσε αύξηση της τάξεως του 4%** περίπου, τη στιγμή που η αξία των συνολικών εισαγωγών της Αλβανίας το 2009 μειώθηκε κατά 12,3%.

Αντιθέτως, η αξία των ιταλικών εξαγωγών στην Αλβανία το 2009, μειώθηκε κατά 3,72% σε σχέση με το 2008, με ελαφρά μείωση και του μεριδίου των ιταλικών εξαγωγών επί της συνολικής αξίας των εισαγωγών της Αλβανίας, από 26,59% το 2008 σε 26,13% το 2009.

Πίνακας 7: Εισαγωγές (σε εκατ.€)

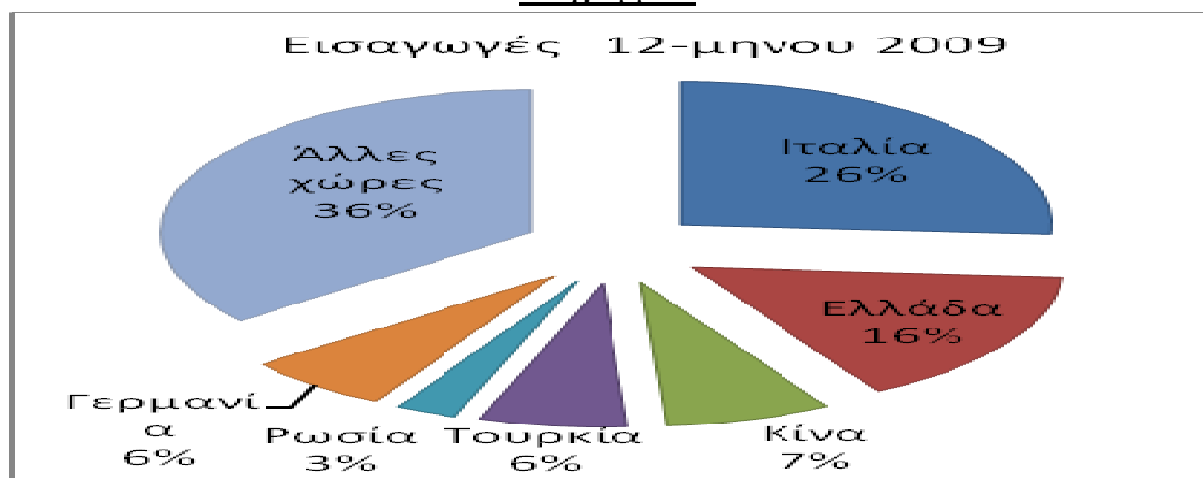
Εισαγωγές σε εκατ. Ευρώ					
	01-12/08	01-12/09	2008%	2009%	Μεταβ.%
Ιταλία	852,01	820,31	26,59%	26,13%	-3,72%
Ελλάδα	468,45	486,96	14,62%	15,51%	3,95%
Κίνα	233,59	227,33	7,29%	7,24%	-2,68%
Τουρκία	191,94	202,03	5,99%	6,43%	5,26%
Ρωσία	138,39	84,76	4,32%	2,70%	-38,76%
Γερμανία	192,42	202,91	6,00%	6,46%	5,46%

Πηγή: Instat, επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων

Αύξηση της αξίας εξαγωγών προς την Αλβανία σε σχέση με το έτος 2008, σημειώθηκε και από τις χώρες Γερμανία της τάξεως του 5,46% και Τουρκία της τάξεως του 5,26% με αντίστοιχη αύξηση των μεριδίων ως προς τη συνολική αξία των εισαγωγών της Αλβανίας για το έτος 2009, κατά 0,46% και 0,44% αντίστοιχα.

Αντιθέτως πολύ μεγάλη μείωση σε σχέση με το 2008, της τάξεως του 38,76%, σημείωσε η αξία εξαγωγών της Ρωσίας προς την Αλβανία, ενώ μείωση της αξίας εξαγωγών παρατηρείται και από την Κίνα της τάξεως του 2,68%.

Διάγραμμα 3

Πηγή: Instat, επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων

Η μεγαλύτερη αύξηση της αξίας εισαγωγών το 2009 σε σχέση με το 2008, σημειώθηκε στην κατηγορία «Κατασκευές ξύλου και είδη από χαρτί» όπου η αύξηση σε σχέση με το 2008 ανήλθε στο 16%. Αύξηση της αξίας εισαγωγών σημειώθηκε και για τις κατηγορίες «τρόφιμα, ποτά και τσιγάρα», «χημικά και πλαστικά προϊόντα» καθώς και «μηχανήματα και ανταλλακτικά» κατά 2%, 12% και 1% αντίστοιχα σε σχέση με το 2008.

Οι εισαγωγές στις κατηγορίες «δέρμα και προϊόντα δέρματος» και «Κλωστοϋφαντουργία και υποδηματοποιία» παρέμειναν σταθερές σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Σημαντική μείωση στην αξία εισαγωγών το 2009 σε σχέση το προηγούμενο έτος, της τάξεως του 21%, σημειώθηκε για την κατηγορία «ορυκτά, καύσιμα, ενέργεια», ενώ ελαφρά

μείωση κατά 2% παρατηρήθηκε και στην κατηγορία «Κατασκευαστικά υλικά κα μέταλλα».

Αύξηση του μεριδίου επί της συνολικής αξίας εισαγωγών της Αλβανίας, της τάξεως του 1,5% σημείωσε η κατηγορία «χημικά και πλαστικά προϊόντα», ενώ η κατηγορία «ορυκτά, καύσιμα, ενέργεια» είναι η μοναδική κατηγορία προϊόντων για την οποία το μερίδιο της επί της συνολικής αξίας εισαγωγών της Αλβανίας, μειώθηκε κατά 3,5%.

Πίνακας 8: Εισαγωγές Αλβανίας 2008-2009 ανά κατηγορία προϊόντων (σε εκατ. Λεκ)

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ/Κατηγορία	2008	2009	μεταβολή	%επί συνόλου 2009	%επί συνόλου 2008	Μεταβολή μεριδίου
Τρόφιμα, ποτά και τσιγάρα	73.160	74.688	2%	17,3%	16,6%	0,7%
Ορυκτά, καύσιμα, ενέργεια	78.705	61.941	-21%	14,4%	17,9%	-3,5%
Χημικά και πλαστικά προϊόντα	45.465	50.951	12%	11,8%	10,3%	1,5%
Δέρμα και προϊόντα δέρματος	6.924	6.912	0%	1,6%	1,6%	0,0%
Κατασκευές ξύλου και είδη από χαρτί	15.016	17.446	16%	4,0%	3,4%	0,6%
Κλωστοϋφαντουργία και υποδηματοποιία	39.582	39.553	0%	9,2%	9,0%	0,2%
Κατασκευαστικά υλικά κα μέταλλα	67.827	66.669	-2%	15,5%	15,4%	0,1%
Μηχανήματα και ανταλλακτικά	97.059	98.320	1%	22,8%	22,1%	0,8%

Πηγή: Instat, επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων

B2. Εξαγωγές – Κυριότεροι εμπορικοί εταίροι

Η συνολική αξία των εξαγωγών της Αλβανίας το έτος 2009, σημείωσε πτώση της τάξεως του 8% περίπου σε σχέση με το έτος 2008 (πρβλ. πίνακα 9), με την αξία εξαγωγών προς την περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων να έχει μειωθεί κατά 19% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, και την αξία εξαγωγών προς την ΕΕ να έχει μειωθεί κατά 9%. Αντίθετα σημαντική θα πρέπει να θεωρείται η αύξηση της αξίας εξαγωγών της Αλβανίας προς τις χώρες του ΟΡΕC, κατά 7 εκ. Ευρώ, αφού η αξία εξαγωγών προς τις χώρες αυτές τα προηγούμενα έτη ήταν μηδενική.

Πίνακας 9: Εξαγωγές Αλβανίας ανά ομάδα χωρών(σε εκατ.€)

Ομάδα Χωρών	1-12/08	1-12/09	μεταβολή
Σύνολο	820	751	-8%
Χώρες ΕΕ	650	595	-9%
Χώρες ΟΡΕC	0	7	2591%
Δυτικών Βαλκανίων	112	90	-19%
Υπόλοιπες χώρες	57	59	3%

Πηγή: Instat, επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων

Η αξία των ελληνικών εισαγωγών από την Αλβανία για το έτος 2009, μειώθηκε κατά 23,2% σε σχέση με το 2008, από 71,9 εκ. Ευρώ το 2008, σε 55,2 εκ. Ευρώ το 2009, τη στιγμή που ο ρυθμός μείωσης της συνολικής αξίας των αλβανικών εξαγωγών το 2009 έναντι του 2008 ήταν της τάξεως του 18,16%.

Η Ιταλία και η Ελλάδα εξακολουθούν να είναι οι σημαντικότεροι πελάτες της Αλβανίας και για το 2009, στις οποίες αναλογεί το 62,78% και 7,38% αντίστοιχα της συνολικής αξίας εξαγωγών της χώρας. Ωστόσο, το 2009 η αξία των αλβανικών εξαγωγών προς την Ελλάδα μειώθηκε κατά 23,24% σε σχέση με το 2008, ενώ το αντίστοιχο μέγεθος προς την Ιταλία, μειώθηκε κατά 7%.

Θεαματική, κατά 73,66% υπήρξε και η μείωση των εξαγωγών της Αλβανίας προς την Τουρκία, αλλά και προς την ΠΓΔΜ κατά 11,16%.

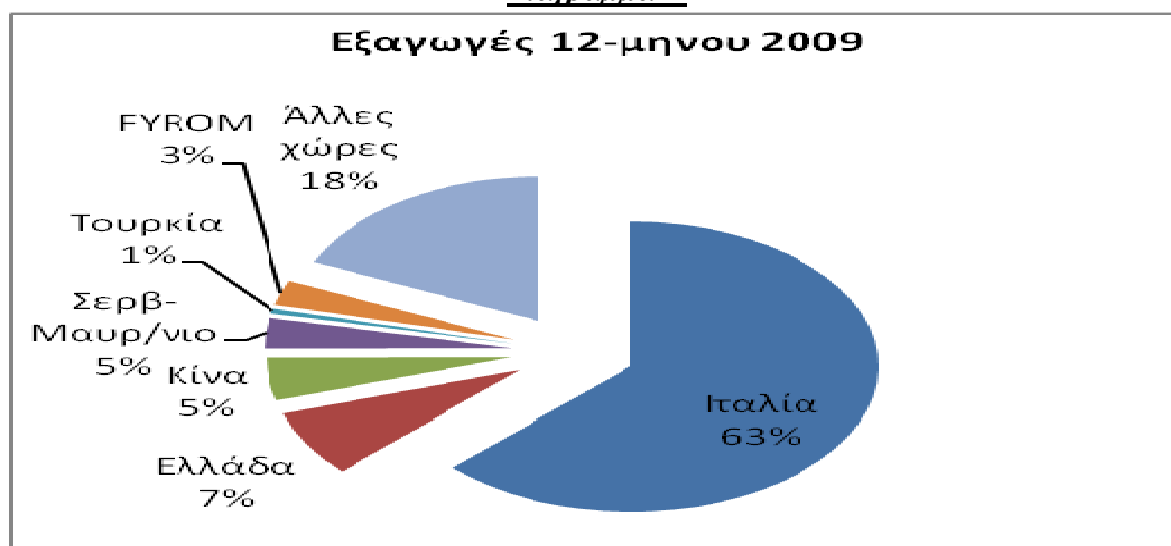
Αντίθετα η αξία εξαγωγών προς την Κίνα σημείωσε θεαματική αύξηση της τάξεως του 62,57%, ενώ σημαντική αύξηση της τάξεως του 16,58%, σημείωσε και η αξία εξαγωγών της Αλβανίας προς την Γερμανία.

Πίνακας 10: Αξία εξαγωγών Αλβανίας (σε εκατ.€)

	01-12/08	01-12/09	2008%	2009%	Διαφ.%
Ιταλία	507,03	471,07	61,82%	62,78%	-7,09%
Ελλάδα	72,17	55,40	8,80%	7,38%	-23,24%
Κίνα	22,02	35,79	2,68%	4,77%	62,57%
Γερμανία	21,97	25,62	2,68%	3,41%	16,58%
Τουρκία	15,77	4,15	1,92%	0,55%	-73,66%
ΠΓΔΜ	23,50	20,87	2,86%	2,78%	-11,16%

Πηγή: Instat, επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων

Διάγραμμα 4

Πηγή: Instat, επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων

Η διάρθρωση των εξαγωγών συνεχίζει να βασίζεται στην επανεξαγωγή αγαθών τα οποία παράγονται με πρώτες ύλες της επιχείρησης που έχει πραγματοποιήσει την παραγωγή.

Η κατηγορία «κλωστοϋφαντουργικά και υποδήματα» η οποία αποτελούσε το 46,8% της αξίας των συνολικών εξαγωγών της Αλβανίας, το 2009 σημείωσε ελαφριά μείωση της τάξεως του 1% σε σχέση με το 2008 και το μερίδιο της επί του συνόλου των αλβανικών εξαγωγών, μειώθηκε κατά 3,4%.

Σημαντική αύξηση της τάξεως του 40%, για το 2009 σε σχέση με το προηγούμενο έτος, παρουσιάζουν οι εξαγωγές των προϊόντων της κατηγορίας «**Χημικά και πλαστικά προϊόντα**». Αύξηση σε αξία εξαγωγών σημείωσαν και οι κατηγορίες «**Τρόφιμα, ποτά και τσιγάρα**» και «**Μηχανήματα και ανταλλακτικά**», της τάξεως του 7% και 6% αντίστοιχα.

Σταθερότητα ως προς την αξία εξαγωγών, σημείωσε η κατηγορία «**Ορυκτά, καύσιμα, Ενέργεια**», ενώ μικρή μείωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος, σημειώθηκε στην αξία εξαγωγών των κατηγοριών «**Κατασκευές ξύλου και είδη από χαρτί**» και «**Κλωστοϋφαντουργία και υποδηματοποιία**», της τάξεως του 5% και 1% αντίστοιχα.

Σημαντική μείωση της τάξεως του 43% ως προς την αξία εξαγωγών το 2009 σε σύγκριση με το 2008, σημειώθηκε για την κατηγορία «**Κατασκευαστικά υλικά κα μέταλλα**» ενώ μείωση της τάξεως του 11% παρατηρείται και για την κατηγορία «**Δέρμα και προϊόντα δέρματος**».

Το ποσοστό συμμετοχής των παραπάνω κατηγοριών επί της συνολικής αξίας εξαγωγών για το 2009 σε σχέση με το προηγούμενο έτος δεν έχει αλλάξει σημαντικά εκτός από τις περιπτώσεις των κατηγοριών «**Κατασκευαστικά υλικά κα μέταλλα**» για την οποία παρατηρείται μείωση του μεριδίου κατά 7,4 ποσοστιαίες μονάδες και «**Κλωστοϋφαντουργία και υποδηματοποιία**» για την οποία παρατηρείται αύξηση του μεριδίου κατά 3,4 ποσοστιαίες μονάδες.

Πίνακας 11: Εξαγωγές Αλβανίας 2008-2009 ανά κατηγορία προϊόντων (σε εκατ. Λεκ)

ΕΞΑΓΩΓΕΣ/Κατηγορία	2008	2009	μεταβολή	%επί συνόλου 2009	%επί συνόλου 2008	Μεταβολή μεριδίου
Τρόφιμα, ποτά και τσιγάρα	7.215	7713	7%	7,5%	6,4%	1,1%
Ορυκτά, καύσιμα, ενέργεια	20.339	20359	0%	19,8%	18,1%	1,7%
Χημικά και πλαστικά προϊόντα	1.177	1645	40%	1,6%	1,0%	0,6%
Δέρμα και προϊόντα δέρματος	1.738	1552	-11%	1,5%	1,5%	0,0%
Κατασκευές ξύλου και είδη από χαρτί	3.619	3428	-5%	3,3%	3,2%	0,1%
Κλωστοϋφαντουργία και υποδηματοποιία	48.813	48183	-1%	46,8%	43,4%	3,4%
Κατασκευαστικά υλικά κα μέταλλα	22.492	12909	-43%	12,5%	20,0%	-7,4%
Μηχανήματα και ανταλλακτικά	4.578	4872	6%	4,7%	4,1%	0,7%

Πηγή: Instat, επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων

Γ. Διμερές εμπόριο

Σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Αλβανίας, το εμπορικό ισοζύγιο μεταξύ των δύο χωρών για το έτος 2009, παραμένει θετικό για την Ελλάδα, στα 431,56εκ. Ευρώ από 396,28εκ. Ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, σημειώνοντας αύξηση κατά 8,9%. Η αξία εισαγωγών της Αλβανίας από την Ελλάδα για το 2009, ανήλθε σε 486,96 εκατ. Ευρώ, ενώ το σύνολο της αξίας εξαγωγών της Αλβανίας προς την Ελλάδα για το 2009 ανήλθε σε 55,40 εκ. Ευρώ.

Πίνακας 12: Εξωτερικό Εμπόριο Ελλάδας – Αλβανίας, 2008-2009 (σε εκατ. Ευρώ)

Εξωτερικό Εμπόριο	01-12/08	01-12/09	Μεταβ.%
Εξαγωγές (σε εκατ. €)	72,17	55,40	-23,2%
Εισαγωγές (σε εκατ. €)	468,45	486,96	4,0%
Εμπορικό Ισοζύγιο	396,28	431,56	8,9%
Όγκος εμπορείου	540,62	542,36	0,3%

Πηγή: Instat, επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων

Ωστόσο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος, (ΕΣΥΕ), παρατηρείται απόκλιση της τάξεως των 118,5 εκ. Ευρώ αφού σύμφωνα με την ΕΣΥΕ, η αξία του εμπορικού ισοζυγίου της Αλβανίας με την Ελλάδα ανέρχεται στα 313,024 εκ. Ευρώ, με την αξία των ελληνικών εξαγωγών στην Αλβανία να ανέρχεται στα 389,63 εκ. Ευρώ, και την αξία των αλβανικών εξαγωγών στην Ελλάδα, να ανέρχεται στα 76,6 εκ. Ευρώ.

Γ1. Εισαγωγές Αλβανίας από Ελλάδα

Η αξία εισαγωγών της Αλβανίας από την Ελλάδα για το 2009, ανήλθε σε 486,96 εκ. Ευρώ, από 468,45 εκ. Ευρώ το προηγούμενο έτος, σημειώνοντας αύξηση 4% έναντι του 2008. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 15,51% επί των συνολικών εισαγωγών της Αλβανίας, από 14,62% το 2008, δηλαδή το μερίδιο των ελληνικών εξαγωγών στην Αλβανία έχει αυξηθεί κατά σχεδόν μια ποσοστιαία μονάδα το 2009 σε σχέση με το 2008.

Ωστόσο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος, (ΕΣΥΕ), παρατηρείται απόκλιση της τάξεως των 97,33 εκ. Ευρώ αφού σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ, η αξία εισαγωγών της Αλβανίας από την Ελλάδα το 2008 ανήλθε στα 389,63 εκ. Ευρώ.

Οι εισαγωγές της Αλβανίας από την Ελλάδα σε ομάδες προϊόντων παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα 11:

Πίνακας 11

Οι εισαγωγές από Ελλάδα σε ομάδες προϊόντων Ιανουάριος-Δεκέμβριο 2008-2009			
εκ.€	2008	2009	% μεταβ.
Σύνολα	468,84	486,96	3,9%
Τρόφιμα, ποτά, καπνός	72,48	85,18	17,5%
Ορυκτά, καύσιμα, ηλεκτρικό ρεύμα	193,40	185,00	-4,3%
Χημικά προϊόντα και πλαστικά υλικά	44,86	43,99	-1,9%
Δέρματα και δερμάτινα προϊόντα	0,35	0,18	-47,9%
Κατασκευές ξύλου και είδη από χαρτί	24,62	24,89	1,1%
Κλωστοϋφαντουργία και υποδηματοποιία	28,41	25,36	-10,8%
Κατασκευαστικά υλικά κα μέταλλα	61,90	85,13	37,5%
Μηχανουργική, εξοπλισμός και ανταλλακτικά	36,51	29,77	-18,5%
Άλλα	6,32	7,46	18,1%

Πηγή: Instat, επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων

Γ2. Εξαγωγές Αλβανίας προς Ελλάδα

Το σύνολο της αξίας εξαγωγών της Αλβανίας προς την Ελλάδα για το 2009 ανήλθε σε 55,40 εκ. Ευρώ που αντιστοιχεί στο 7,38% της αξίας των συνολικών εξαγωγών της Αλβανίας, έναντι 72,17 εκ. Ευρώ το 2008 που αντιστοιχούσε στο 8,80% της αξίας των συνολικών εξαγωγών της Αλβανίας. Έτσι, το 2009 η αξία εξαγωγών προς την Ελλάδα, σημείωσε μείωση της τάξεως του 23,24% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2008.

Ωστόσο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος, (ΕΣΥΕ), παρατηρείται απόκλιση της τάξεως των 4,4 εκ. Ευρώ αφού σύμφωνα με την ΕΣΥΕ, η αξία εξαγωγών της Ελλάδος από την Αλβανία το 2008 ανήλθε στα 76,6 εκ. Ευρώ.

Οι εξαγωγές της Αλβανίας προς Ελλάδα σε ομάδες προϊόντων παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα 12:

Πίνακας 12

Οι εξαγωγές προς Ελλάδα σε ομάδες προϊόντων Ιανουάριος-Δεκέμβριο 2008-2009			
εκ.€	2008	2009	% μεταβ.
Σύνολα	72,16	55,40	-23,2%
Τρόφιμα, ποτά, καπνός	6,01	6,19	3,0%
Ορυκτά, καύσιμα, ηλεκτρικό ρεύμα	9,82	6,76	-31,2%
Χημικά προϊόντα και πλαστικά υλικά	2,38	3,50	46,9%
Δέρματα και δερμάτινα προϊόντα	0,27	0,27	-1,1%
Κατασκευές ξύλου και είδη από χαρτί	6,16	4,60	-25,4%
Κλωστοϋφαντουργία και υποδηματοποιία	27,73	25,10	-9,5%
Κατασκευαστικά υλικά κα μέταλλα	17,59	6,17	-64,9%
Μηχανουργική, εξοπλισμός και ανταλλακτικά	0,75	1,18	56,8%
Άλλα	1,44	1,64	14,0%

Πηγή: Instat, επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων